

ปริญ เตชะมวลไววิทย์

ฝ่ายสื่อสารองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ก่อนอื่นต้องขอสุขสันต์วันปีใหม่ ขอให้ปี 2562 เป็นปีที่ดีที่สุดสำหรับทุกท่านนะครับ ปัจจุบันการลงทุนในรูปแบบ “กองทุนรวม” เป็นทางเลือกที่น่าสนใจ หลายคนเห็นว่ากองทุนสามารถช่วยต่อยอดความมั่งคั่งได้ เพราะมีมืออาชีพช่วยบริหาร มีการกระจายความเสี่ยง ถึงมีเงินน้อยก็ลงทุนได้ การเลือกลงทุนนอกจากดูนโยบายการลงทุนของกองทุน ทรัพย์สินที่กองทุนไปลงทุน สิ่งสำคัญที่ผู้ลงทุนไม่ควรมองข้ามเช่นกัน คือ “ค่าธรรมเนียมกองทุน” ครับ

ทำไมค่าธรรมเนียมถึงสำคัญ เพราะจะเป็นตัวที่มาลดผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับ โดยอาจแบ่งค่าธรรมเนียมได้เป็น 2 ส่วนหลัก คือ ที่เรียกเก็บจากผู้ถือหน่วย และที่เรียกเก็บจากกองทุนรวม มาดูกันว่าแต่ละส่วนหมายถึงอะไร และควรดูอย่างไรครับ

(1) ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้ถือหน่วย เป็นค่าใช้จ่ายของผู้ลงทุนที่จะต้องจ่ายให้กับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) หากผู้ลงทุนซื้อ ขาย หรือสับเปลี่ยนหน่วยลงทุน เช่น กองทุนที่ลงทุนระบุว่า จะเก็บ “ค่าธรรมเนียมการขายหน่วยลงทุน” 2% ของมูลค่าซื้อขาย นั่นก็หมายความว่า เงิน 10,000 บาทที่ตั้งใจจะลงทุน จะถูก บลจ. หักไว้ 200 บาท เหลือเป็นเงินลงทุนจริงเพียง 9,800 บาทเท่านั้น และนอกจากจะถูก บลจ. เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากการซื้อหน่วยลงทุนแล้ว หากมีการไถ่ถอนหน่วยลงทุนออก ผู้ลงทุนก็ยังสามารถต้องจ่าย “ค่าธรรมเนียมการรับซื้อคืนหน่วยลงทุน” ได้เช่นกัน

หากผู้ลงทุนอยากสับเปลี่ยนหน่วยลงทุน ก็อาจถูกเรียกเก็บ “ค่าธรรมเนียมสับเปลี่ยนหน่วยลงทุน” ซึ่งมีทั้งขาออกจากกองทุนเดิม และขาเข้าไปกองทุนใหม่ด้วยเช่นกัน เช่น หากกองทุนที่ลงทุนอยู่คิดค่าธรรมเนียมการสับเปลี่ยนหน่วยลงทุนออก 0.5% ของมูลค่าซื้อขาย และกองทุนใหม่ที่จะย้ายไปลงทุน ก็คิดค่าธรรมเนียมการสับเปลี่ยนหน่วยลงทุนเข้า 1% ของมูลค่าซื้อขาย หมายความว่า ผู้ลงทุนจะโดนเก็บค่าธรรมเนียม 2 ต่อ แต่อย่าเพิ่งตกใจ ค่าธรรมเนียมทั้งหมดนี้ ขึ้นอยู่กับแต่ละ บลจ. ว่าจะเรียกเก็บหรือไม่ และเก็บตัวไหนบ้าง ดังนั้น ผมจึงอยากให้ดูเรื่องค่าธรรมเนียมในส่วนนี้ในการเลือกกองทุนด้วยครับ

(2) ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากกองทุนรวม เป็นค่าใช้จ่ายที่กองทุนจะต้องจ่าย ซึ่งจะถูกหักออกจากผลตอบแทนที่ได้รับจากทรัพย์สินทั้งหมดที่กองทุนรวมลงทุน เช่น ค่าธรรมเนียมการจัดการ หรือค่าธรรมเนียมที่ บลจ. เรียกเก็บค่าบริการกองทุนจากกองทุน ค่าธรรมเนียมผู้ดูแลผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียมนายทะเบียนหน่วยลงทุน ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นต้น โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดนี้ จะถูกรวมเป็น “ค่าใช้จ่ายรวม” ซึ่งแต่ละ บลจ. จะคิดค่าธรรมเนียมไม่เท่ากันขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง ยกตัวอย่างเช่น

หากเป็นกองทุนที่ผู้จัดการกองทุนต้องใช้ความพยายามในการวิเคราะห์ และใช้กลยุทธ์เพื่อเลือกทรัพย์สินที่ลงทุนในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าตัวชี้วัด (active fund) ค่าธรรมเนียมมักจะสูงกว่ากองทุนที่เน้นสร้างผลตอบแทนใกล้เคียงกับตัวชี้วัด (passive fund) เพราะผู้จัดการกองทุนไม่ต้องทุ่มทรัพยากรในการวิเคราะห์และคัดเลือกการลงทุนมากนัก เพื่อให้เข้าใจมากขึ้น ผมขออธิบายแบบง่าย ๆ สมมติว่ากองทุนที่เราลงทุนไม่สร้างผลตอบแทน และเงินที่เราลงทุนถูกหักค่าธรรมเนียมการขายหน่วยลงทุนตอนซื้อไว้เหลือเงินลงทุน 9,800 บาท หากกองทุนคิดค่าใช้จ่ายรวมอยู่ที่ 2.5% ต่อปี ในปีแรก เราจะเหลือเงินลงทุน 9,555 บาท ปีที่ 2 จะเหลือเงินลงทุน 9,316 บาท และปีที่ 3 จะเหลือเงินลงทุน 9,083 บาท แบบนี้ไปเรื่อย ๆ ครับ

หากสิ้นปีที่ 3 เราได้ถอนเงินลงทุนจำนวน 9,083 บาท ออกจากกองทุน และ บลจ. คิดค่าธรรมเนียมการรับซื้อคืนหน่วยลงทุน 1.5% ของมูลค่าซื้อขาย เราจะได้รับเงินคืนเพียง 8,947 บาท เมื่อคิดจากเงินที่เราลงทุนไป 10,000 บาท เงินจะหายไปเป็นค่าธรรมเนียมจำนวน 1,053 บาท ใน 3 ปีที่เราลงทุน ดังนั้น กองทุนที่เราลงทุนก็ควรจะสร้างผลตอบแทนให้ได้มากกว่าค่าใช้จ่ายที่จะต้องเสียไปครับ

อย่างที่กล่าวข้างต้น กองทุนรวมเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ แต่จะเลือกกองไหน บลจ. ไหน ก็อย่าลืมศึกษาค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่กองทุนเรียกเก็บซึ่งมีระบุอยู่ใน factsheet หรือหนังสือชี้ชวนส่วนสรุปข้อมูลสำคัญด้วยนะครับ พอดูแล้วก็อาจจะลองตั้งคำถามกับตัวเองว่า บริการที่ได้คุ้มค่ากับค่าธรรมเนียมที่จ่ายไปมากน้อยเพียงใด เพราะค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ผู้ลงทุนต้องจ่ายควรสัมพันธ์กับคุณภาพของบริการเป็นสำคัญ และขอย้ำประโยคเดิมที่อาจจะฟังดูน่าเบื่อแต่มีความหมายมาก ๆ คือ การลงทุนย่อมมีความเสี่ยง ผู้ลงทุนควรศึกษาข้อมูลก่อนการตัดสินใจลงทุนทุกครั้งนะครับ
